

Ekumensko bogoslužje Riječi u Molitvenoj osmini 2019.

TEŽI ZA SAMOM PRAVDOM

(Pnz 16,20)

www.bkbih.ba

2019.

Izdaje: Biskupska konferencija Bosne i Hercegovine:
Vijeće za ekumenizam i dijalog među religijama i kulturama BK BiH

Uredili: Niko Ikić, Mato Zovkić, Marko Stanušić i Ivo Tomašević

Tehnička priprema: Katolička tiskovna agencija BK BiH - www.ktabkbih.net

MOLITVA ZA JEDINSTVO KRŠĆANA U MOLITVENOJ OSMINI 2019. GODINE

Ekumensko bogoslužje Riječi u Molitvenoj osmini 2019.

„Teži za samom pravdom“ (Pnz 16,20)

Katedrala Srca Isusova u Sarajevu
18. 01. 2019.

RED SLAVLJA BOŽJE RIJEČI

Predstavljanje Indonezije kao zemlje iz koje su kršćani predložili ovogodišnju temu i čitanja

Ovogodišnju molitvu za jedinstvo kršćana pripravili su kršćani Indonezije. Indonezija je vrlo složena zemlja. Ona je tek od 1945. godine neovisna. Ima oko 17.000 otoka; 1.340 raznih etničkih i kulturnih grupacija, te više od 760 raznih regionalnih jezika. Bahasa – indonežanski je glavni državni jezik. U njoj živi 265 milijuna ljudi od kojih 86% pripada islamu što je čini najmnogoljudnijom islamskom zemljom na svijetu. Oko 10% stanovništva su kršćani raznih nominacija. Prvi kršćanski tragovi potječu iz 7. stoljeća kada su ovdje došli protjerani nestorijanci koji su se održali neko vrijeme. Ipak, taj kršćanski korijen je izumro, a današnji je iz 16. stoljeća kada su ovdje došli portugalski misionari među kojima je djelovao i sv. Franjo Ksaverski.

Početkom 17. stoljeća došli su Nizozemci i zasijali današnji protestantizam u tom kraju ponajviše u kalvinističkoj formi. Dokazano je da je u tom razdoblju bilo prisilnih konverzija katolika na protestantizam. Zanimljivo je da su katolici Indonezije dobili svoju vjersku slobodu 1807. godine. Tek 1920. bio je zaređen za svećenika jedan domaći sin, a 1940. domaći svećenik imenovan je biskupom koji je popularan u cijeloj Indoneziji, budući da je podupirao neovisnost Indonezije. Njegov moto je bio: 100% katolik – 100% Indonežanin. Biskupska konferencija Indonezije utemeljena je 1920. godine, a na razini cijele neovisne zemlje nanovo je konstituirana 1950. godine.

U današnjoj Indoneziji ima i manji broj pravoslavnih vjernika, ali nisu priznata vjeroispovijest. U Indoneziji službeno je priznato šest vjerskih zajednica: islam, budizam, konfucijanizam, hinduizam, protestantizam i katolicizam.

Kršćanske zajednice ekumenski djeluju u ovoj zemlji dosta dobro, a u dijaloškoj suradnji ih ujedinjuju mnogi zajednički izazovi. Ekumenski gledano, od 1980. godine kršćanske zajednice zajedno izdaju godišnje Božićne poruke u kojima se dodiruju društvene teme, a posebno teme nepravde, nejednakosti, vjerske slobode i sl. Usprkos tolikih dogmatskih razlika, kršćani ove zemlje nastoje živjeti jedinstvo u različitosti. Na to ih

motiviraju vjerska uvjerenja, ali i jake raznorazne forme korupcije i nepravde, posebno na gospodarstvenom planu, gdje bogati izrabljuju slabe i siromašne. Zbog toga je sve veći jaz između siromašnih i bogatih, sve je više gladnih u toj zemlji u kojoj se poslovično kaže: *u oknima punim riže miš ugiba*.

Prijedlog tema i službe Božje za molitvenu osminu 2019.

Konkretne prijedloge tematskog materijala ovogodišnje Molitvene osmine za jedinstvo kršćana napravila je ekumenska grupa nekih protestantskih crkvenih zajednica i Biskupska konferencija Indonezije te ga proslijedile Ekumenskom vijeću Crkava i Papinskom vijeću za promicanje jedinstva kršćana.

U tematskom uvodu istaknuto je da se ova molitvena osmina za jedinstvo Crkve 2019. godine događa u svijetu punom korupcije, nepravde i svakojake podijeljenosti. U svemu tome određenu sukrivnju snose vjernici i vjerske zajednice.

Upravo u tako teškim okolnostima i nevoljama raste svijest jedinstva među kršćanima raznih nominacija posebno u zajedničkoj borbi protiv nepravdi i korupcije. Plod njihova zajedništva je i ovogodišnja priprava svjetske molitvene akcije pod motom: „***Teži za samom pravdom“*** (Pnz 16,20).

Biblijski moto je uzet iz 16. poglavlja *Ponovljenog zakona*, koje govori o proslavama blagdana Pashe, Svetkovini žetve, blagdanu Sjenica, godišnjim hodočašćima i sl., kada su svi vjernici pozvani veselo proslaviti blagdan u zajedništvu: otac sa sinovima i kćerima, slugama i sluškinjama, došljacima i sirotama (Pnz 16,14), ali i u nazočnosti Jahve (Pnz 16,11). Za pravu zajedničku proslavu svih prvi preduvjet je pravednost među svima, jer svi trebaju težiti za pravdom koja ima eshatološko značenje.

Za osam molitvenih dana oni su predložili osam aspekata borbe za pravdu na temelju nekih svetopisamskih mjesta: ***Nek pravda poteče kao voda*** (Am 5,22-25; Lk 11,37-44); ***vaša riječ neka bude „da, da“ – „ne, ne“*** (Ef 4, 22-25; Mt 5,33-37); ***Gospodin je milostiv i milosrdan prema svima*** (Ps 145,8-13; Mt 1,1-17); ***budite zadovoljni s onim što imate*** (Heb 13,1-13; Mt 6, 25-34); **siromasima naviještajte radosnu vijest** (Am 4,4-8; Lk

4,16-21); **Gospodin nad vojskama ime je njegovo** (Jr 10,12-16; Mk 16,14-15)); **ženo velika je tvoja vjera** (1 Sam 1,13-17; Mt 15,21-28) te ***Gospodin mi je svjetlost i spasenje*** (Ps 27,1-4; Iv 8,12-20).

Predlagačima ovog materijala je vrlo stalo da kršćani u ove dane ne samo mole za jedinstvo, za pravdu, za milosrđe, za mir u svijetu, nego da to u svom svakodnevnom životu aktivno i svjesno odjelotvoruju. Onima koji prihvaćaju njihov prijedlog službe Riječi u okviru molitvene osmine posebno ističu dva aspekta: **prvo** svjesno priznanje grijeha (pokajnički čin), i **drugo** simbolična a konkretna akcija.

Za ovu drugu točku predlažu kartice s citatima iz Svetoga pisma ili općenito o pravdi, jedinstvu, miru o kojima bi vjernici mogli razmišljati za vrijeme službe Riječi i koje bi kod pružanja mira mogli izmijeniti i ponijeti svojima kućama te moliti na te nakane.

EKUMENSKA SLUŽBA RIJEČI NA TEMU:

„Teži za samom pravdom“ (Pnz 16,20)

P: Predsjedatelj: kardinal Vinko Puljić, nadbiskup metropolit vrhbosanski
L: Lektor (čitač)
S: Svi

Ti, Kriste, Kralj si vjekova

XVII. st.

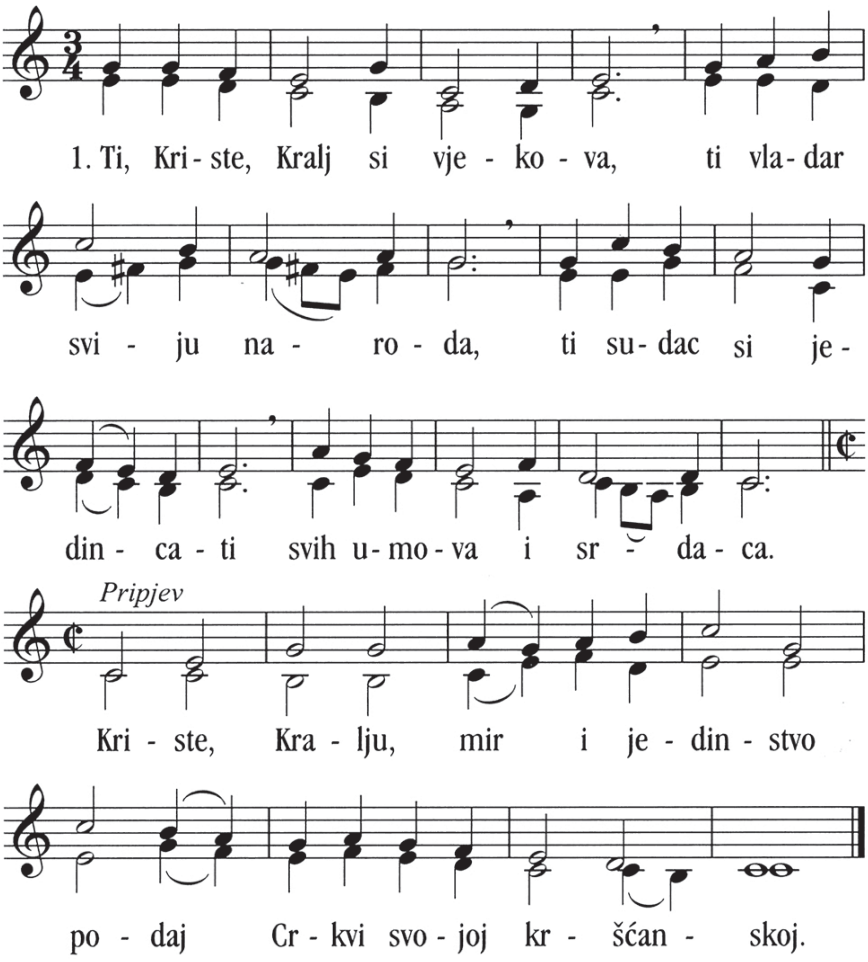

O Kriste, mira vladaru,
pokori srca buntovna,
u jedno stado skupi sve
od tebe što odlutaše.
Kriste Kralju...

Liturgijski uvod:

P U ime Oca i Sina i Duha Svetoga.
S Amen

P Pomolimo se trojedinom Bogu: Svemogući Oče Bože, ti si okrunio svoja stvorenja pravdom i milosrđem!
S Tebe molimo, usliši nas!
P Isuse Kriste Bože, Tvoj križ donosi ljudima život i pravdu!
S Tebe molimo, usliši nas!
P Duše Sveti Bože, ti inspiriraš ljudsko srce da djeluje pravedno!
S Tebe molimo, usliši nas!
P Milost Gospodina našega Isusa Krista, ljubav Boga Oca i zajedništvo Duha Svetoga, sa svima vama!
S I s duhom Tvojim!

Oče naš dobri *CO*

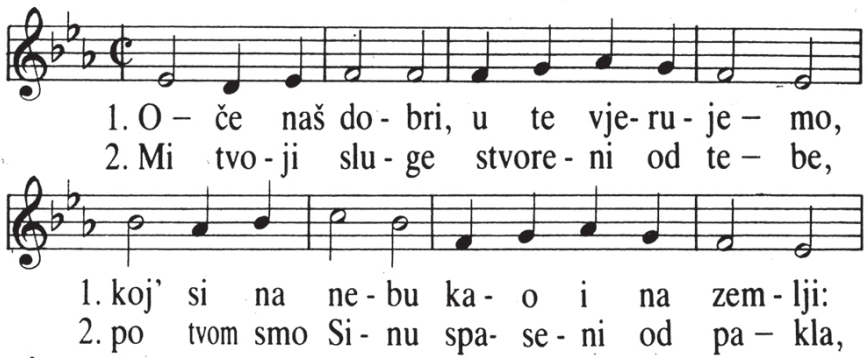

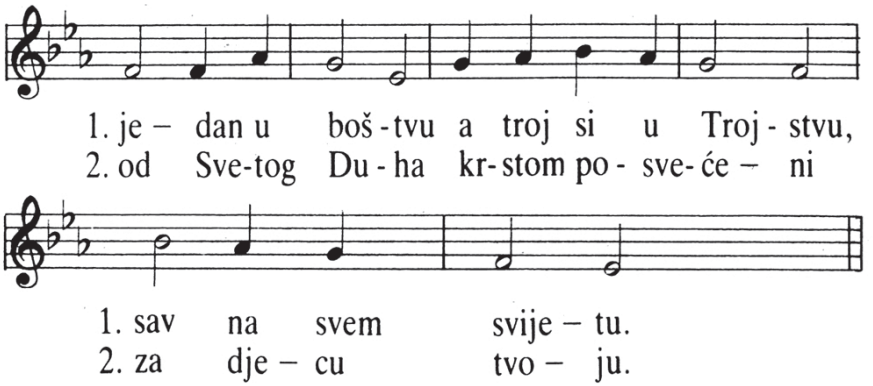

Tematski uvod:

Nakon što uputi pozdrav svim nazočnima, kardinal Puljić nastavi s tematskim uvodom:

P Danas dolazimo iz raznih Crkava i crkvenih zajednica koje su rastavljene zajedno moliti za jedinstvo Crkve. Tema ovogodišnje Molitvene osmine glasi: „***Teži za samom pravdom***“ prema Knjizi Ponovljenog zakona 16,20., koju su pripravili kršćani Indonezije. Kad zajedno molimo za jedinstvo Crkve, onda se moramo prisjetiti da smo kao udovi jednoga Kristova Tijela pozvani ne samo težiti za pravdom, nego je i odjelotvoriti. Zato nam je naše postojeće zajedništvo u Kristu izvor snage da se na sve načine borimo za pravdu i život dostojan čovjeka.

Tražite najprije

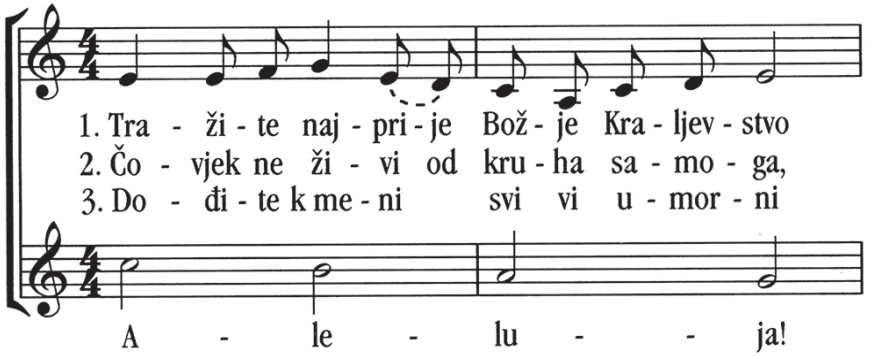

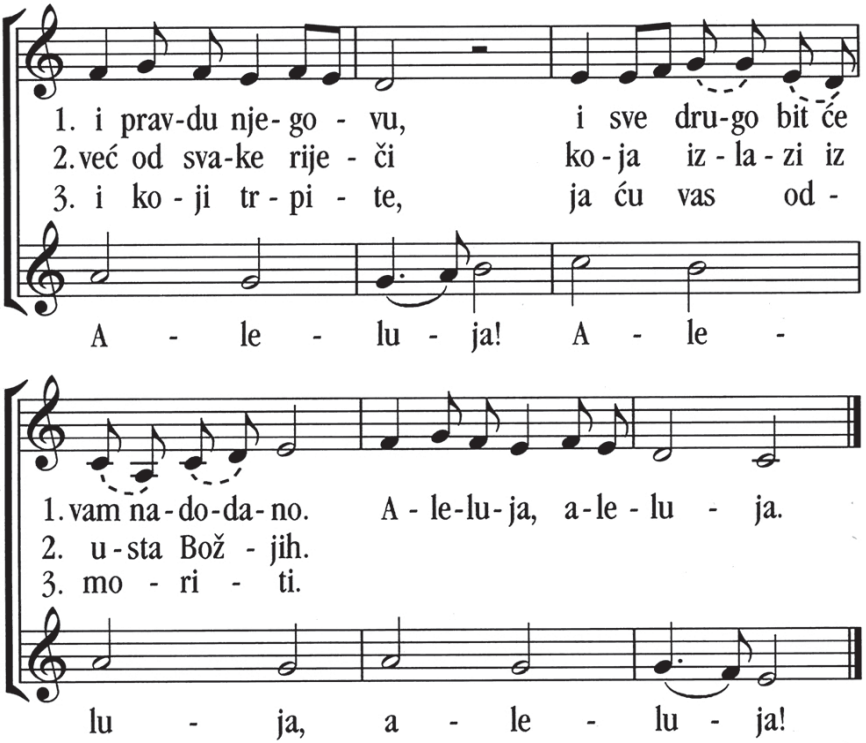

Pokajnički čin

P Sestre i braćo u Kristu, priznajmo svoje osobne mane, grijehe i propuste na području pravde, jedinstva i mira i kajući se molimo Boga za oproštenje, kako bi mu se svidjela naša molitva!

Lektor 1 Milosrdni Bože, ti si nas pozvao da pasemo Tvoje stado. Isus, Tvoj sin nas poučava da djelujemo pravedno. Svjesni smo da nismo uvijek tako činili prema ljudima koje si nam povjerio. Tako smo među stadom privilegirali neke koji su nam bliži ili koji imaju viši socijalni položaj. Zaboravljali smo na siromašne i izbjegle ljude koji su potisnuti na rub društvenog života. Iz straha nismo branili potlačene. Nismo bili dovoljno odgovorni prema crkvenim dobrima što je neke udaljilo od Crkve, **Gospodine, smiluj se**!

S Gospodine, smiluj se!

Lektor 2 Bože koji si ljubav, ti si nas skupio kao članove svoga stada. Tvoj sin Isus nas poučava da ljubimo jedne druge i tako svjedočimo da smo njegova braća i sestre. Kajući se priznajemo da nismo uvijek svjedočili njegovu ljubav koju nam je naložio. Tako smo pripadnike drugih Crkava doživljavali kao konkurente. Nekada smo se prema njima neprijateljski ponijeli ili im teško opraštali. Često smo stavljali u središte vlastite interese a braću i sestre smo zanemarivali. Znali smo isključivati iz našeg zajedništva one koji su drugačijeg mišljenja i tako smo podizali zidove koji nas razdvajaju, **Kriste, smiluj se**!

S Kriste, smiluj se!

Lektor 3 Milosrdni Bože, ti si nam zapovjedio da Tvoj dom učinimo mjestom pravde za sve ljude. Tvoja ljubav daje da kiša pada pravednima i nepravednima. Po svome sinu Isusu nas poučavaš da bez razlike ljubimo svoje bližnje. Priznajemo da ovu zapovijed nismo dovoljno svjedočili. Tako smo susretali svoje bližnje bez poštovanja. O njima smo iz medija prihvaćali i širili neutemeljene vijesti. Tako smo doprinijeli nemiru među ljudima i pustošenju svijeta u kojem više ne raste pravda za sva stvorenja,

Gospodine, smiluj se!

S Gospodine, smiluj se!

P Smilovao nam se svemogući Bog, oprostio nam naše mane, grijehe i propuste, posebno one na području pravde, jedinstva i ljubavi. Bog neka nas vodi u vječni život po Kristu Gospodinu našemu.

S Amen!

Navještaj Božje riječi

Čitanje knjige Ponovljenog zakona!

„I proveseli se tada u nazočnosti Gospodina, Boga svoga - na mjestu što ga Gospodin, Bog tvoj, odabere da ondje nastani ime svoje - ti, sin tvoj i kći tvoja, sluga tvoj i sluškinja tvoja, levit koji bude u tvome gradu, došljak, sirota i udovica što budu kod tebe. Sjećaj se da si i sam bio rob u Egiptu. Zato drži i vrši ove uredbe.

Blagdan sjenica slavi sedam dana pošto pokupiš plodove sa svoga gumna i iz svoga badnja. Proveseli se na svoj blagdan ti, sin tvoj, kći tvoja, sluga tvoj, sluškinja tvoja, levit i došljak, sirota i udovica što se nađe u tvome gradu. Svetkuj u čast Gospodinu, Bogu svome, sedam dana na mjestu koje odabere Gospodin, jer će te Gospodin, Bog tvoj, blagoslovom obasipati u svim tvojim žetvama, u svakom poslu ruku tvojih, da budeš potpuno veseo.

Triput u godini neka se pokažu svi tvoji muškarci pred Gospodinom, Bogom tvojim, na mjestu koje on odabere: na Blagdan beskvasnog kruha, na Blagdan sedmica i na Blagdan sjenica. Ali neka nitko ne dođe pred Gospodina praznih ruku, nego neka svatko prinese što može, prema blagoslovu koji ti je udijelio Gospodin, Bog tvoj.

U svakom gradu koji ti dade Gospodin, Bog tvoj, postavi suce i nadglednike za svoja plemena da narodom pravedno upravljaju. Ne iskrivljuj pravde; ne budi pristran; ne primaj mita, jer mito zaslijepljuje oči mudrih, a ugrožava stvar pravednih. Teži za samom pravdom".

Riječ Gospodnja!

S Bogu hvala!

U danima njegovim *LJ. G.*

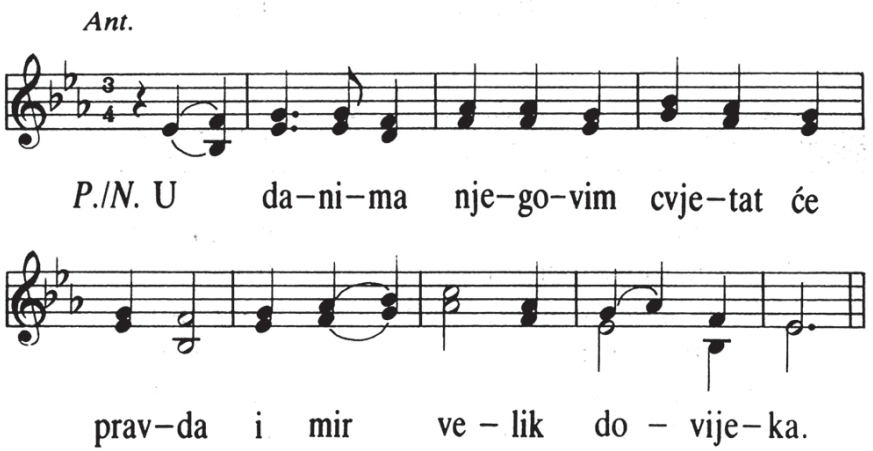

Ps 72

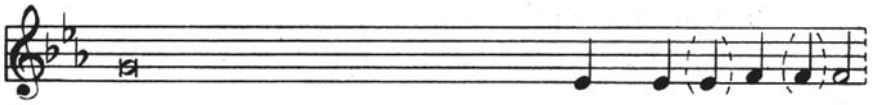

P. 1. Bože, sud . . . . . svoj daj kra – lju
2. U danima njegovim . . . . . cvje- tat će prav- da
3. On će spasiti siromaha . . . . . ko – ji uzdi - še,
4. Bilo ime njegovo blagoslov – – lje – no dovijeka!

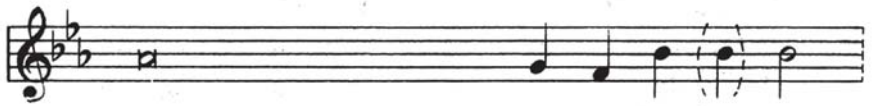

1. i svoju pravdu . . . . . si – nu kra–lje–vu.
2. i mir velik sve dok . . . . . bu–de mje–se–ca.
3. nevoljnika koji pomoć – – – ni– ka ne – ma;
4. dok je sunca, živje – – – – lo mu i – me!

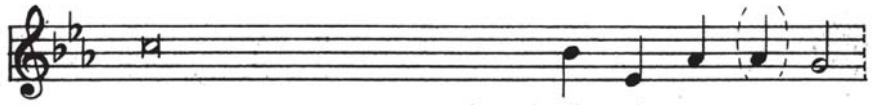

1. Nek puku tvojem . . . . . su – di pra–ved-no,
2. I vladat će od mo – – – – ra do mo – ra,
3. smilovat će se ubogu i . . . . si – ro - ma – hu
4. Njim se blagoslivljala sva ple – me- na ze – mlje,

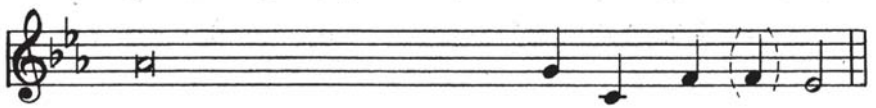

1. siromasima . . . . . po prav - vi – ci!
2. i od Rijeke do gra – – – – ni - ca svije – ta.
3. i spasit će život . . . . . ne - volj - ni – ku.
4. svi narodi naziva – – – – li ga bla–že - nim!

Čitanje poslanice svetoga Pavla apostola Rimljanima!

Zaklinjem vas, braćo, milosrđem Božjim: prikažite svoja tijela za žrtvu živu, svetu, Bogu milu – kao svoje duhovno bogoslužje. Ne suobličujte se ovomu svijetu, nego se preobrazujte obnavljanjem svoje pameti da mognete razabirati što je volja Božja, što li je dobro, Bogu milo, savršeno.

Da, po milosti koja mi je dana svakomu između vas velim: ne precjenjujte se više no što se treba cijeniti, nego cijenite se razumno, kako je već komu Bog odmjerio mjeru vjere. Jer kao što u jednom tijelu imamo mnogo udova, a nemaju svi isto djelovanje, tako smo i mi, mnogi, jedno tijelo u Kristu, a pojedinci udovi jedan drugomu. Dare pak imamo različite po milosti koja nam je dana: je li to prorokovanje – neka je primjereno vjeri; je li služenje – neka je u služenju; je li poučavanje – u poučavanju; je li hrabrenje – u hrabrenju; tko dijeli, neka je darežljiv; tko je predstojnik – revan; tko iskazuje milosrđe – radostan!

Ljubav nehinjena! Zazirite oda zla, prianjajte uz dobro! Srdačno se ljubite pravim bratoljubljem! Pretječite jedni druge poštovanjem! U revnosti budite hitri, u duhu gorljivi, Gospodinu služite! U nadi budite radosni, u nevolji strpljivi, u molitvi postojani! Pritječite u pomoć svetima u nuždi, gajite gostoljubivost!

Riječ Gospodnja!

S Bogu hvala!

Aleluja!

Ta po obećanju njegovu iščekujemo nova nebesa i zemlju novu,
gdje pravednost prebiva.

Đakon Gospodin s vama.

S I s duhom tvojim.

Đakon Čitanje svetog Evanđelja po Luki!

S Slava Tebi Gospodine!

U ono vrijeme: Isus se u snazi Duha vrati u Galileju te glas o njemu puče po svoj okolici. I slavljen od sviju, naučavaše po njihovim sinagogama.

I dođe u Nazaret, gdje bijaše othranjen. I uđe po svom običaju na dan subotnji u sinagogu te ustane čitati. Pruže mu svitak Knjige proroka Izaije. On razvije svitak i nađe mjesto gdje stoji napisano:

Duh Gospodnji na meni je

jer me pomaza!

On me posla

blagovjesnikom biti siromasima,

proglasiti sužnjima oslobođenje,

vid slijepima,

na slobodu pustiti potlačene,

proglasiti godinu milosti Gospodnje.

Tada savi svitak, vrati ga poslužitelju i sjede. Oči sviju u sinagogi bijahu uprte u njega. On im progovori: »Danas se ispunilo ovo Pismo što vam još odzvanja u ušima.«

Riječ Gospodnja!

S Slava tebi Kriste!

Propovijed

Poziv na obvezivanje samih sebe na pravdu, milosrđe i jedinstvo

P Isus je molio za jedinstvo svojih učenika. Pravda je temelj jedinstva a ona je Božji dar. Dok za nju i jedinstvo Crkve molimo, želimo se osobno obvezati da ćemo činiti pravdu i milosrđe:

Lektor 1 Svi udovi Kristova Tijela su pozvani zajedno slijediti njegov put.
Lektor 2 – Zato želimo slušati njegov glas!
S Duše Sveti, ujedini nas u zajedničkom djelovanju!

Lektor 1 – Kao udovi Kristova Tijela smo pozvani oduprijeti se zamamnosti novca i bogatstva, te biti zadovoljni s onim što imamo.
Lektor 2 – Zato se odričemo napasti grešnog posjedovanja i želimo živjeti jednostavno!
S Duše Sveti, ujedini nas u zajedničkom djelovanju!

Lektor 1 – Kao udovi Kristova Tijela smo pozvani potlačenima i svim žrtvama nasilja navješćivati slobodu.
Lektor 2 – Zato im želimo pomoći da žive u svom ljudskom dostojanstvu!
S Duše Sveti, ujedini nas u zajedničkom djelovanju!

Lektor 1 – Svi udovi Kristova Tijela su pozvani gostoljubivo primati strance.
Lektor 2 – Zato se želimo hrabriti da budemo gostoljubivi!
S Duše Sveti, ujedini nas u zajedničkom djelovanju!

Lektor 1 Svi udovi Kristova Tijela su pozvani navješćivati radosnu vijest svim stvorenjima.
Lektor 2 Zato želimo svim svojim zalaganjem štititi čovjeka i ljepotu prirode!
S Duše Sveti, ujedini nas u zajedničkom djelovanju!

P A sada ćemo podijeliti već pripravljene citate ili biblijska mjesta o pravdi, milosrđu i jedinstvu. Možete ih ponijeti kućama i tijekom ove osmine molitava za jedinstvo kršćana više puta čitati i nad njima razmišljati i upitati se: što možemo činiti da naša domovina i druge zemlje današnjega svijeta budu pravedniji? Priznajući da svi Božje milosrđe trebamo, razmislimo kako možemo biti milosrdniji jedni prema drugima?

Kratka šutnja uz instrumentalnu glazbu dok okupljenima u katedrali budu dijeljenje kartice sa spomenutim citatima o pravdi, milosrđu i jedinstvu.

Znakovi osobnog predanja

P – Što Bog očekuje od tebe? „Objavljeno ti je čovječe, što je dobro, što Bog od tebe traži, samo da činiš pravicu, da ljubiš milosrđe i da smjerno hodiš sa svojim Bogom“ (Mih 6,8). Na temelju ovih Prorokovih riječi mi se obvezujemo živjeti pravdu, činiti milosrđe i svjedočiti ljubav.

Molitva

P Milosrdni Bože, ti si iskazao svoju ljubav i milosrđe svemu stvorenju. Osnaženi Tvojom ljubavlju mi se obvezujemo pravedno djelovati, svoje bližnje ljubiti bez obzira na njihovu kulturnu, nacionalnu i religioznu pripadnost. Primi ovu našu osobnu obvezu i učini je plodnom za veću pravdu u svijetu i jedinstvo Crkve. To te molimo po Kristu, našem Gospodinu, koji u jedinstvu Duha Svetoga živi i kraljuje u vijeke vjekova.

S Amen!

ISPOVIJED VJERE

Nicejsko-carigradsko Vjerovanje

P Vjerujem u jednoga Boga,

S Oca svemogućega,
stvoritelja neba i zemlje,
svega vidljivoga i nevidljivoga.
I u jednoga Gospodina Isusa Krista,
jedinorođenoga Sina Božjega.
Rođenog od Oca prije svih vjekova.
Boga od Boga, svjetlo od svjetla,
pravoga Boga od pravoga Boga.
Rođena, ne stvorena,
istobitna s Ocem,
po kome je sve stvoreno.
Koji je radi nas ljudi i radi našega
spasenja sišao s nebesa.
I utjelovio se po Duhu Svetom
od Marije Djevice:
i postao čovjekom.
Raspet također za nas:
pod Poncijem Pilatom mučen i pokopan.
I uskrsnuo treći dan, po Svetom Pismu.

I uzašao na nebo:
sjedi s desne Ocu.
I opet će doći u slavi
suditi žive i mrtve,
i njegovu kraljevstvu neće biti kraja.
I u Duha Svetoga,
Gospodina i životvorca;
koji izlazi od Oca /i Sina/.
Koji se s Ocem i Sinom skupa časti
i zajedno slavi;
koji je govorio po prorocima.
I u jednu svetu katoličku i
apostolsku Crkvu.
Ispovijedam jedno krštenje
za oproštenje grijeha.
I iščekujem uskrsnuće mrtvih.
I život budućega vijeka.
Amen.

Molitva vjernika

P Moleći Boga da nam umnoži vjeru izričemo svoje molitve za pravdu u svijetu i jedinstvo kršćana:

Lektor 1 Na svim otocima i oceanima zazivamo te Bože, stvoritelju života. Na vrhuncima planina i u dolinama nizina slavimo te Oče, spasitelju svega svijeta. Na svim jezicima svijeta Tebi zahvaljujemo Bože, iscjelitelju ljudskih tjelesnih i duševnih boli. U svojoj vjeri ti prikazujemo sva svoja nadanja i razočaranja i molimo Te:
S Bože, usliši našu molitvu i podari nam svoju ljubav!

Lektor 2 Za sve koji žive u vrtlogu nepravde. Ohrabri nas da budemo njihov glas i da jačamo njihovu nadu. Za sve koji čine nepravdu i iz toga izvlače korist. Svojim Duhom prosvijetli njihova srca i ispuni ih pravom slobodom i mirom. Za sve ljude i institucije da se više zauzmu za pravdu i mir u svijetu, molimo Te:
S Bože, usliši našu molitvu i podari nam svoju ljubav!

Lektor 3 Isus je molio za jedinstvo svojih učenika i vidljivo jedinstvo Crkve. Pokaži nam put da ostvarimo Isusovu molitvu i da se više osobno zauzimamo za vidljivo jedinstvo Tvoga kraljevstva i Tvoje Crkve, molimo Te:
S Bože, usliši našu molitvu i podari nam svoju ljubav!

Lektor 4 Zahvaljujemo ti za mnoštvo kultura i tradicija u svijetu. Usprkos svim našim različitostima ujedinjuj nas u svojoj ljubavi, jačaj nas u borbi života i učini ovaj svijet pravednim i mirnim domom za sve narode, kulture i tradicije, molimo Te:
S Bože, usliši našu molitvu i podari nam svoju ljubav!

Molitva Gospodnja

P Zaokružimo molitvu vjernika molitvom koju nas je sve naučio Isus:

S Oče naš,
koji jesi na nebesima,
sveti se Ime Tvoje.
Dođi kraljevstvo Tvoje,
budi volja Tvoja,
kako na Nebu,
tako i na Zemlji.
Kruh naš svagdanji daj nam danas,
i otpusti nam duge naše,
kako i mi otpuštamo dužnicima našim.
i ne uvedi nas u napast,
nego izbavi nas od zla.
Amen.

Znak mira

P Sada pružimo jedni drugima znak mira kao izraz spremnosti širiti pravdu, mir i milosrđe te doprinositi pravednijem miru u svijetu.

Gdje je ljubav, prijateljstvo

GK

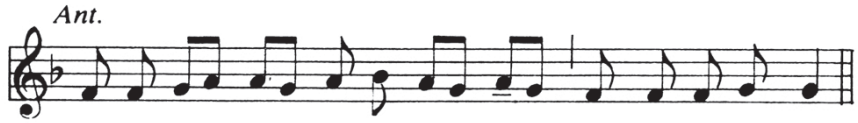

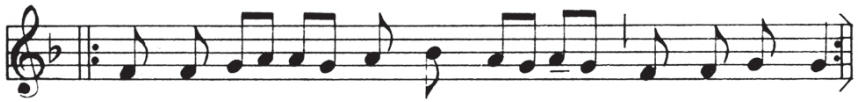

P. 1. Sve nas sa– bra sad u je – dno lju - bav Kri-sta.
za-nos naš i na - ša ra – dost nek je u njem.
2. Kad se, da–kle, sa - ku - plja-mo mi u je - dno,
nek se vi – še i ne dije-le na - še mi - sli.
3. Skupa s bla-že – ni - ma na – ma po - daj vi - djet,
pro-slavlje - nim li – ce tvo - je, Kri-ste Bo -že.

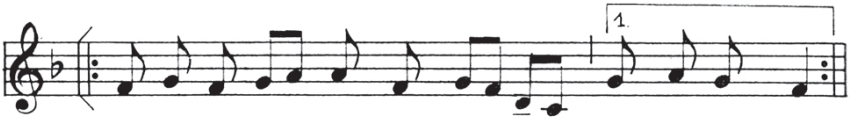

1. Bo-ga ži-vog mi se boj - mo, lju – be -ći ga.
A nek sr-ca na - ša ve – že
2. Nek je ko-nac zlob-nim sva-đam, a i ras-pram.
U sre-di–ni na -šoj ne–ka
3. radost što je ne- iz – mjer-na, i to pra–va,
po sve vijeke, i kroz vječ - nost

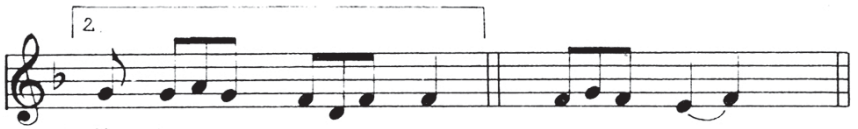

1. lju - bav pra – va.
2. bu - de Krist Bog.
3. svu bez kra – ja. A – men.

Završni blagoslov

P Gospodin s vama.
S I s duhom tvojim.

P Neka vas Bog obaspe svojom ljubavlju kako bi širili i svjedočili ljubav.
S Amen.

P Neka vas Bog ohrabri i osposobi da težite za pravdom i širite mir.
S Amen.

P Neka vas Bog obdari poniznošću kako bi ustrajali u težnji za jedinstvom Crkve.
S Amen.

Svi kliknimo Kristu

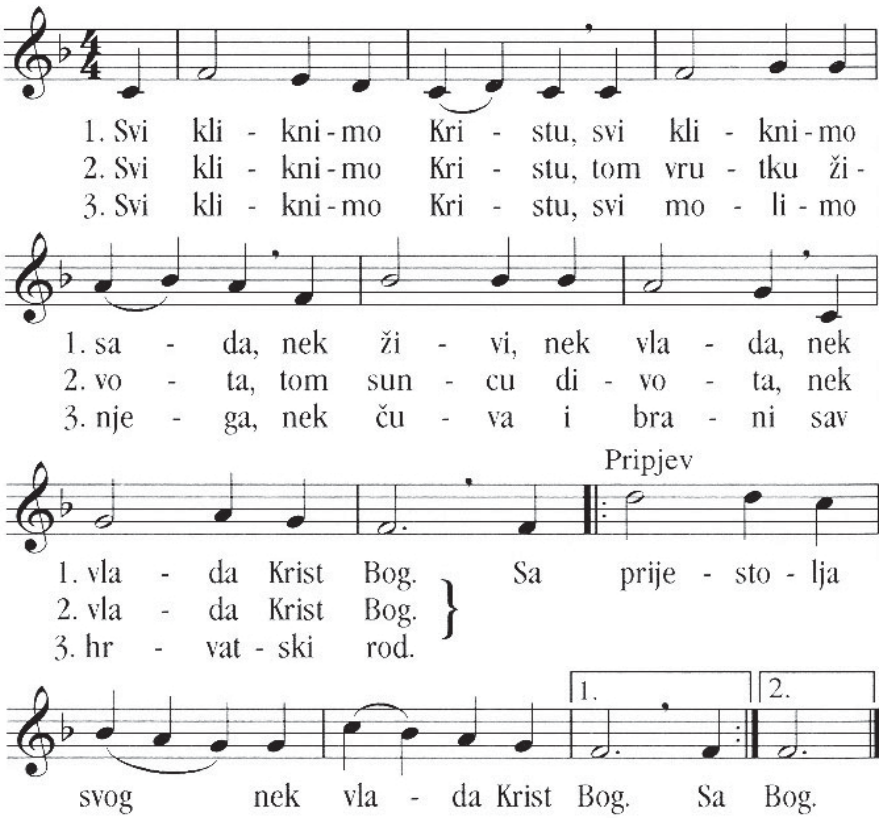

PRAVDA, MIR I MILOSRĐE U SVETOM PISMU I TRADICJI CRKVE

Citati prigodom Molitvene osmine za jedinstvo kršćana 2019.

1. Općenito:

Pravednost uređuje odnose među ljudima. Glavni zakoni društvenog života morali bi se temeljiti na pravednosti i ljubavi. Cijeli društveni poredak treba graditi na pravednosti. On ljudsko i nadnaravno bratstvo pokazuje se u obvezi solidarnosti, društvene pravednosti i opće ljubavi. Svi bi trebali osjećati i ispunjavati obveze pravednosti i ljubavi. Samo u pravednom poretku čovjek se može ostvariti kao čovjek, u kojemu se poštuje njegovo dostojanstvo, zadovoljavaju njegovi pravedni zahtjevi, priznaje mu se pristup istini te se jamči njegova osobna sloboda. Čovjek nije predmet, nego nositelj povijesti. Mir se može postići samo u novom poretku koji sa sobom nosi savršeniju pravednost među ljudima. Pravednosti se mora pridružiti ljubav kako bi mogla prožeti ljudski život u njegovim različitim područjima. Pravednost bez ljubavi je prazna a ljubav bez pravednosti nemoguća.

Moderni čovjek često shvaća milosrđe kao nadomjestak i manjak pravednosti a previđa da je istinsko milosrđe prožima pravednost, ali je ne umanjuje, nego potvrđuje. Kao što ljubav nadilazi toleranciju tako se milosrđe uzdiže iznad načela pravednosti, npr. oko za oko, zub za zub. Samo po načelu pravednosti bez praštanja iz ljubavi po milosrđu svijet bi bio hladan i sebičan. Moderni čovjek je izgubio iskustvo Boga koji je milosrdan i milostiv, spor na srdžbu a bogat ljubavlju i vjernošću (Ez 34,6).

2. Misli i citati

2.1. *Iz Novoga Zavjeta*

Ivan 16, 8-14 - A kad on dođe, pokazat će svijetu što je grijeh, što li pravednost, a što osuda: grijeh je što ne vjeruju u mene; pravednost - što odlazim k Ocu i više me ne vidite, a osuda - što je knez ovoga svijeta osuđen… No kada dođe on - Duh Istine – upućivat će vas u svu istinu; jer neće govoriti sam od sebe, nego će govoriti što čuje i navješćivat će vam ono što dolazi. On će mene proslavljati jer će od mojega uzimati i navješćivati vama.

Ivan 18,23 – Odgovori mu Isus: „Ako sam krivo rekao, dokaži da je krivo. Ako li pravo, zašto me udaraš?“

Luka 1,68-76 - Blagoslovljen Gospodin Bog Izraelov, što pohodi i otkupi narod svoj! Podiže nam snagu spasenja u domu Davida, sluge svojega, kao što obeća na usta svetih proroka svojih od vijeka: spasiti nas od neprijatelja naših i od ruke sviju koji nas mrze; iskazati dobrotu ocima našim i sjetiti se svetog Saveza svojega, zakletve kojom se zakle Abrahamu, ocu našemu: daće nam dati te mu, izbavljeni iz ruku neprijatelja, služimo bez straha u svetosti i pravednosti pred njim u sve dane svoje.

Luka 11,42 - Ali jao vama, farizeji! Namirujete desetinu od metvice i rutvice i svake vrste povrća, a ne marite za pravednost i ljubav Božju. Ovo je trebalo činiti, a ono ne zanemariti.

Luka 18,6-7 – Nato reče Gospodin: „Čujte što govori nepravedni sudac! Neće li onda Bog obraniti svoje izabrane sve ako i odgađa stvar njihovu?“

Luka 19,8 – **A** Zakej usta i reče Gospodinu: „Evo, Gospodine, polovicu svoga imanja dajem siromasima! I ako sam koga u čemu prevario, vraćam četverostruko“.

Matej 5, 6 -10 - Blago gladnima i žednima pravednosti: oni će se nasititi! Blago milosrdnima: oni će zadobiti milosrđe! Blago *čistima srcem:* oni će Boga gledati! Blago mirotvorcima: oni će se sinovima Božjim zvati! Blago progonjenima zbog pravednosti: njihovo je kraljevstvo nebesko!

Matej, 5,20 - Uistinu kažem vam: ne bude li pravednost vaša veća od pravednosti pismoznanaca i farizeja, ne, nećete ući u kraljevstvo nebesko.

Matej, 6, 1-4 - Pazite da svoje pravednosti ne činite pred ljudima da vas oni vide. Inače, nema vam plaće u vašeg Oca koji je na nebesima. Kada dakle dijeliš milostinju, ne trubi pred sobom, kako to u sinagogama i na ulicama čine licemjeri da bi ih ljudi hvalili. Zaista, kažem vam, primili su svoju plaću. Ti naprotiv, kada daješ milostinju - neka ti ne zna ljevica što čini desnica, da tvoja milostinja bude u skrovitosti. I Otac tvoj, koji vidi u skrovitosti, uzvratit će ti!

Matej 6,33 – Tražite najprije Kraljevstvo i pravednost njegovu, a sve će vam se ostalo dodati.

Pavao - Ljudi sputavaju Božju istinu svojom nepravednošću (Rim 1,18). Onima koji su nepokorni istini a pokorni nepravdi on pripisuje gnjev i srdžbu (Rim 2,8). Prava ljubav ne raduje se nepravdi a raduje se istini (1 Kor 13,6). Efežane opominje da međusobno govore istinu, slikovito ih poziva da opašu bedra istinom, da obuku oklop pravednosti, te da potpašu noge spremnošću za evanđelje mira (Ef 6,14).

Pavao: Rim 1,16-17 - Ne stidim se, uistinu, evanđelja: ono je snaga Božja na spasenje svakomu tko vjeruje - Židovu najprije, pa Grku. Jer pravednost se Božja od vjere k vjeri u njemu otkriva kao što je pisano: *Pravednik će od vjere živjeti!*

Pavao: Rim 6,3-8 - Ta što veli Pismo? *Povjerova Abraham Bogu i uračuna mu se u pravednost.* Onomu tko radi ne računa se plaća kao milost, nego kao dug. Onomu tko ne radi, a vjeruje u Onoga koji opravdava bezbožnika, vjera se uračunava u pravednost, kao što i David blaženim proglašuje čovjeka kojemu Bog uračunava pravednost bez djela: *Blaženi oni kojima je zločin otpušten, kojima je grijeh pokriven! Blago čovjeku komu Gospodin ne ubraja krivnju.*

Pavao: Rim 14,16-17 - Nemojte da se pogrđuje vaše dobro! Ta kraljevstvo Božje nije jelo ili piće, nego pravednost, mir i radost u Duhu Svetome.

Pavao: Rim 13,3 i 14,7 - Kraljevstvo se Božje ne sastoji u jelu i piću, nego u pravednosti, miru i radosti u Duhu Svetome".

Pavao – 1 Kor 13,6 – Ljubav se ne raduje nepravdi, a raduje se istini.

2.2. *Iz Staroga zavjeta*

Knjiga Izlaska: **22,22-23** …. kad nabasaš na zalutalo goveče ili magarca svoga neprijatelja moraš mu ga natrag vratiti, kad opaziš natovarenog magarca svoga neprijatelja da je pao moraš mu pomoći.

Knjiga Mudrosti 1, 1-2; 15 - Ljubite pravednost, vi suci zemaljski, pravednim mislima mislite o Gospodinu i tražite ga u jednostavnosti srca. Jer njega nalaze koji ga ne iskušavaju i otkriva se onima koji mu ne uskraćuju svoju vjeru… jer pravednost je besmrtna.

Knjiga Mudrosti 8, 7 - Mudrost poučava umjerenosti i razboritosti, pravednosti i hrabrosti, od kojih u životu nema ništa korisnije ljudima.

Knjiga Mudrosti 9, 1-4 - Bože otaca naših i Gospode milosrđa, ti koji si riječju svojom stvorio svemir i koji si sazdao čovjeka mudrošću svojom da vlada nad stvorovima tvojim i da svijetom upravlja u svetosti i pravednosti i da sud sudi dušom pravičnom: daj mi mudrost, prisjednicu svoga prijestolja i ne odbaci me između djece svoje.

Knjiga Mudrosti 15, 3 - Jer tebe znati - savršena je pravednost, i poznavati snagu tvoju korijen je besmrtnosti.

Knjiga Sirahova 40.12-13 – Svako mito i nepravda propadaju, a poštenje traje dovijeka. Blago nepravedničko nestaje kao bujica i kao trijesak groma za nevremena.

Knjiga izreka 29,7 – Pravednik razumije pravo malenih, a opaki ne shvaća spoznaju.

Ezekijel 18,24-26 - Ako li se pravednik odvrati od svoje pravednosti i stane činiti nepravdu i sve gadosti koje radi bezbožnik - hoće li živjeti? Sva pravedna djela koja bijaše činio zaboravit će se, a zbog svoje nevjere kojom se iznevjerio i zbog grijeha što ih počini, umrijet će. A vi velite: 'Put Jahvin nije pravedan!' Čuj, dome Izraelov: Moj put da nije pravedan? Nisu li vaši putovi nepravedni?

Izaija 2,4 – On će biti sudac narodima, mnogim će suditi plemenima, koji će mačeve prekovati u plugove, a koplja u srpove.

Izaija 9, 5-6 - Jer, dijete nam se rodilo, sina dobismo; na plećima mu je vlast. Ime mu je: Savjetnik divni, Bog silni, Otac vječni, Knez mironosni. Nadaleko vlast će mu se sterat i miru neće biti kraja nad prijestoljem Davidovim, nad kraljevstvom njegovim: učvrstit će ga i utvrdit u pravu i pravednosti.

Izaija 32, 15-17 - Tad će pustinja postat' voćnjak a voćnjak se u šumu pretvorit. U pustinji će se nastaniti pravo i pravda će prebivati u voćnjaku. Mir će biti djelo pravde a plod pravednosti - trajan pokoj i uzdanje.

Izaija 33,15-16 – Onaj koji hodi u pravdi i pravo govori, koji prezire dobit od prinude, koji otresa ruku da ne prima mito, koji zatiskuje uši da

ne čuje o krvoproliću, koji zatvara oči da ne vidi zlo, on će prebivati u visinama, tvrđe na stijenama bit će mu utočište, imat će dosta kruha, i vode će mu svagda dotjecati.

Izaija 56, 1-3 - Ovako govori Jahve: "Držite se prava i činite pravdu, jer će uskoro doći moj spas i objaviti se moja pravednost." Blago čovjeku koji čini tako i sinu čovječjem što se toga pridržava: koji poštuje subotu da je ne oskvrni i koji ruke svoje čuva od svakoga zla djela.

Izaija 58,6-7 – Ovo je post koji mi je po volji, riječ je Gospodina Boga: Kidati okove nepravedne, razvezivat spone jarmene, puštati na slobodu potlačene, slomiti sve jarmove; podijeliti kruh svoj s gladnima, uvesti pod krov svoj beskućnike, odjenuti onog koga vidiš gola i ne kriti se od onog tko je tvoje krvi.

Psalam 5,5-7 – Jer ti nisi Bog kom je nepravda mila: zlobniku nema boravka s tobom, opaki ne mogu opstati pred tvojim pogledom. Mrziš sve što čini bezakonje i uništavaš lažljivce. Varalica i krvopija Bogu se gadi.

Psalam10,17-18 - Počuj, o Gospodine, čežnju siromašnih, okrijepi im srce, uho prikloni: da zaštitiš pravo ubogih i tlačenih, da straha više ne zadaje čovjek zemljani.

Psalam 11,5.7 – Gospodin proniče pravedna i nepravedna, iz dna duše mrzi silnika. Pravedan je Gospodin i pravednost ljubi, čestiti će gledati lice njegovo.

Psalam 85,11-12 – Ljubav će se i Vjernost sastati, Pravda i Mir zagrliti. Vjernost će nicat iz zemlje, Pravda će gledat s nebesa.

Psalam 119,142 – Pravda je tvoja pravda vječita, i Zakon tvoj sama istina.

2.3. Misli Koncila

Drugi vatikanski koncil: **-** Čovjek naime svojim radom ne samo da preobražava stvari i društvo već usavršava samoga sebe. Mnogo toga uči, razvija svoje sposobnosti, i samoga sebe premašuje. Taj razvitak, ako se ispravno shvati, vrijedi više nego samo nagomilavanje vanjskog bogatstva. Čovjek više vrijedi po onome što jest negoli po onome što ima. Isto tako sve ono što ljudi čine da se postigne veća pravda, šire bratstvo i

čovječnije uređenje u društvenim odnosima vrijedi više nego sam tehnički napredak. Taj napredak naime može dati materijalnu bazu ljudskom unapređenju, ali je nesposoban da ga sam po sebi ostvari, *Gaudium et spes,*35.

2.4. *Misli Papa*

Leon Veliki - Nitko od ljudi nije istina, nitko (nije) mudrost, nitko pravednost, ali mnogi su dionici istine i mudrosti i pravednosti. Samo Bogu nije potrebito sudioništvo ni u čemu; štogod se o njemu dostojno misli, nije kakvoća nego bit. Nepromjenjivi naime ništa ne dobiva i ništa ne gubi, jer njemu je uvijek svojstven bitak koji je vječan. Zato on sve obnavlja ostajući u sebi, i ništa ne dobiva što sam nije dao.

Felix III. - Ako pak čovjek ima nešto od istine i pravednosti, to je iz onog izvora za kojim moramo žeđati u ovoj pustinji, da ne bismo, kao poškropljeni iz njega s nekoliko kapi, smalaksali na putu' . Zbog toga se pravedni moraju osjećati još više obvezatnima da hodaju putem pravednosti, "oslobođeni od grijeha, postali su sluge Božje" *[Rim 6,22]* "živući trijezno i pravedno" *[Tit 2,12],* mogu napredovati u Kristu Isusu, po kojem imaju pristup istoj milosti *[usp. Rim 5,2].* Bog naime one koje je jednom opravdao svojom.

Klement XI. - Poslušnost zakonu treba proisteći iz izvora, a taj izvor je ljubav. Kad je Božja ljubav njezino unutarnje počelo, a Božja slava njezin cilj, tada je čisto ono što se vidi izvana; inače je samo licemjerje ili lažna pravednost. *-Mt 25,26:* Konstitucija *"Unigenitus Dei Filius",* 8. rujna 1713.

Klement XI. - Strah obuzdava samo ruku; a duša je tako dugo povezana s grijehom dok ne bude vođena ljubavlju prema pravednosti. - *Lk 20,19.* Konstitucija *"Unigenitus Dei Filius",* 8. rujna 1713

Benedikt XIV. - Neka daleko od kršćanskih duša bude misao, kako bi mogla cvasti korisna trgovina pomoću lihve ili drugih različitih nepravdi; budući da mi iz samog Božjeg govora učimo suprotno, da "pravednost uzvisuje narod, a grijeh je sramota pucima" *[Izr 14,34].* Enciklika *«Vix pervenit"* biskupima Italije, 1. studenog 1745.

Pio IX. - Uistinu, tko ne vidi i ne osjeća jasno, da ljudsko društvo oslobođeno spona religije i ispravne pravednosti, ne može imati nikakav drugi cilj osim stjecanja i zgrtanja bogatstva, i da u svom djelovanju neće slijediti niti jedan drugi zakon, osim neobuzdane duševne želje služiti vlastitim požudama i ugodnostima? ... Enciklika *"Quanta cura",* 8. prosinca 1864.

Leon XIII. - Rad se ni na koji način ne smije smatrati nekakvom robom, jer neposredno proizlazi iz ljudske osobe. Iz njega naime, kao iz jedinog izvora, većina ljudi crpi svoje životno uzdržavanje, pa se nagrada za nj ne smije mjeriti prema zakonu tržišta, nego radije, prema zakonima pravde i pravičnosti; ne bude li tako, pravda će u radnim ugovorima biti jako povrijeđena, pa bili oni s obje strane slobodno sklopljeni.

Pio XI. - Uistinu sasvim je jasno, da u svim tim načinima promicanja javnog i privatnog odgoja i obrazovanja, država mora poštivati ne samo prirođena prava Crkve i obitelji na kršćanski odgoj, nego se mora pokoravati i pravednosti, koja svakome daje što mu pripada.

Pio XI. - Zbog toga treba bogatstvo, koje se neprestano povećava gospodarsko-socijalnim razvojem, tako podijeliti među pojedine osobe i društvene staleže da ostane netaknuta ona opća korist; drugim riječima, tako da se opće dobro države očuva neokrnjenim. Taj zakon društvene pravednosti zabranjuje da jedna klasa isključuje drugu iz učešća u dobitku. Dakle, taj zakon jednako krši klasa bogataša kad, bezbrižna zbog svoje imovine, smatra da je pravedan samo onaj poredak u kojem njoj pripada sve, a radniku ništa; jednako ga tako krši i klasa radnika, kad silno razjarena zbog povrijeđene pravednosti i previše sklona na loš način izboriti svoje pravo, misli da sve pripada njoj, jer daje to proizvedeno njezinim rukama.

Ivan XXIII. - Štoviše, u svim gospodarstvenim pothvatima, kao najviši zakon društvenoga života, treba vladati pravednost i ljubav.

Ivan XXIII. - Pravednost, zdrav razum i svijest ljudskog dostojanstva uporno traže da se prestane s nastojanjem da se naoružanje poveća, nego da se ratna sredstva što ih posjeduju razne države, obostrano i istovremeno smanjuju, da se zabrani atomsko oružje, da se napokon svi

dogovore o odgovarajućem razoružanju, koristeći uzajamno i uspješno jamstvo.

Pavao VI. - Kad se suprotstavljamo bijedi i nepravednim životnim uvjetima, ne samo da radimo za dobrobit ljudi, nego doprinosimo njihovom duhovnom i ćudorednom napretku, a tako koristimo i čitavom čovječanstvu. Mir naime ne znači samo to da nema rata, kao rezultata sve nesigurnije ravnoteže snaga. Mir se gradi neprestanom težnjom za poretkom koji je Bog odredio, a on podrazumijeva sve savršeniji oblik pravednosti među ljudima.

Benedikt XVI. - Koliko je mir bitan za čovjeka toliko je čovjek bitan za mir, koji ima svoju transcedentalnu gramatiku. Poruku mira za 2007. god. *«Čovjek je srce mira»*.

Ivan-Pavao II. - Istina, pravednost, ljubav i sloboda su četiri potrebe svake ljudske duše i istovremeno četiri stožera pravednoga mira u svijetu, Poruka za Dan mira 2003.

Benedikt XVI. - «Mir je u istini», poručio je diplomatima 9. siječnja 2006. Papa je nastavio tvrdnjom da se do istine može doći samo u slobodi a zauzimanje za istinu je duša pravednosti, a takvo zauzimanje za istinu otvara put praštanju i pomirenju i preko njih vodi do mira.

2.5. Misli Sinoda

Latinsko-američki biskupi, Medellin, 1968. **-** Gdje nema društvenog mira zbog nepravednih društvenih, političkih, gospodarskih i kulturnih nejednakosti, tu dolazi do zapostavljanja Gospodinovog mira, i samog Gospodina; nepravedne nejednakosti među ljudima i narodima ogrješuju se o mir.

Latinsko-američki biskupi, Medellin, 1968. - Isti je Bog, koji je u punini vremena poslao svoga Sina, da dođe postavši tijelom, kako bi sve ljude oslobodio od svih oblika ropstva kojem su po grijehu podvrgnuti, od neznanja, gladi, bijede i ugnjetavanja, jednom riječi od nepravde i mržnje, što proistječe iz ljudske sebičnosti. Zbog toga je svim ljudima potrebno pravo oslobođenje i duboko obraćenje s ciljem da k nama dođe "kraljevstvo pravednosti, ljubavi i mira". Izvor svega omalovažavanja

čovjeka, svih nepravdi, treba tražiti u unutarnjoj neuravnoteženosti ljudske slobode.

Latinsko-američki biskupi, Medellin, 1968. - Mir je u prvom redu djelo pravednosti. On pretpostavlja i traži uspostavu pravednog poretka, u kojem se mogu ostvariti ljudi kao ljudi, u kojima se poštuje njihovo dostojanstvo, zadovoljavaju pravedni zahtjevi, priznaje njihov pristup istini i jamči njihova osobna sigurnost. Poredak u kojem ljudi nisu predmet, nego nositelji svoje vlastite povijesti. Tamo naime gdje postoje nepravedne nejednakosti između ljudi i nacija, griješi se protiv mira.

2.6. *Misli teologa:*

Nepoznati pisac: - Dao je Sina kao otkupninu: svetoga za zločinca, bezgrješna za grješnoga, pravedna za nepravedne, nepokvarljiva za pokvarljive, besmrtnoga za smrtne… zloću mnogih pokriva je dan pravednik, nepravednost mnogih opravdava pravednost jednoga… *Pismo Diognetu*

Toma Akvinski - Nakon što se naime udovoljilo potrebi i položaju, dužnost je potrebnima darovati od onoga što je preostalo. "Što preostaje, dajte kao milostinju" *[Lk 11,41]*. To nisu obveze pravednosti, osim u krajnjim slučajevima, nego (obveze) kršćanske ljubavi, a to nitko nema pravo tražiti u ime zakona. Ali prije zakona i ljudskog suda je sud Krista-Boga, koji na mnogo načina preporučuje običaj darivanja ... a on će suditi prema tome je li nešto darovano ili uskraćeno*, Mt 25,34.*

EKUMENSKA DOGAĐANJA U SARAJEVU U OKVIRU MOLITVENE OSMINE ZA JEDINSTVO KRŠĆANA 2019.

Katedrala, petak 18. 01. 2019. u 18 sati

Ekumensko bogoslužje Riječi u katedrali Srca Isusova

Prvog dana Molitvene osmine u petak, 18. siječnja u 18 sati u katedrali Srca Isusova u Sarajevu Ekumensko bogoslužje Riječi predvodit će nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić, a prigodnu propovijed uputit će visokopreosvešteni mitropolit dabrobosanski gospodin Hrizostom

Katedrala, subota 19. 01. 2019. u 19.30 sati

Ekumenski koncert kršćana Sarajeva

U subotu, 19. siječnja u 19.30 sati u katedrali Srca Isusova u Sarajevu održat će se Ekumenski koncert kršćana grada Sarajeva. Svoj nastup su potvrdili: Srpsko pjevačko društvo „Sloga“, Sastav Evanđeoske crkve na Dolac-Malti te Katedralni mješoviti zbor „Josip Stadler“.

Pravoslavna Saborna crkva, petak 25. 01. 2018. u 18 sati

Molitva za mir u Sabornoj crkvi Rođenja Presvete Bogorodice u Sarajevu

U petak, 25. siječnja u 18 sati u Sabornoj crkvi Rođenja Presvete Bogorodice u Sarajevu bit će upriličena Molitva za mir, a prigodnu propovijed uputit će nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić.

Biskupska konferencija Bosne i Hercegovine
www.bkbih.ba